

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินสถานภาพโปรแกรมพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างประเภทชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา และระหว่างท้องที่การศึกษาต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 43 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบประเมินสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาทางด้านต่าง ๆ 6 ด้าน ได้แก่

ด้านการบริหารดำเนินการพลศึกษา	คะแนนเต็ม	44 คะแนน
ด้านสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก	คะแนนเต็ม	71 คะแนน
ด้านการดำเนินการสอนในชั้นเรียนและการจัดพลศึกษาพิเศษ	คะแนนเต็ม	36 คะแนน
ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน	คะแนนเต็ม	36 คะแนน
ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	คะแนนเต็ม	41 คะแนน
ด้านการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการ	คะแนนเต็ม	15 คะแนน

รวมคะแนนเต็มทั้ง 6 ด้าน 243 คะแนน เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย และประเมินสถานภาพของโปรแกรม ผลิตศึกษาด้วยตนเอง โดยการสำรวจพื้นที่สนาม จำนวนอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก และ สัมภาษณ์หัวหน้าหมวดพละนาถัย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 23 มกราคม จนถึง 10 กุมภาพันธ์ 2527 รวมเป็นเวลา 19 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติทางสังคมศาสตร์

1. ข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดนำมาวิเคราะห์เป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และร้อยละ
2. นำค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาเทียบเป็นร้อยละจากคะแนนเต็มของแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารดำเนินการผลิตศึกษา คะแนนเต็ม 44 คะแนน ด้านสนาม อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก คะแนนเต็ม 71 คะแนน ด้านการดำเนินการสอนผลิตศึกษาในชั้นเรียน และการจัดผลิตศึกษาพิเศษ คะแนนเต็ม 36 คะแนน ด้านการจัดคะแนนแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน คะแนนเต็ม 36 คะแนน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน คะแนนเต็ม 41 คะแนน และด้านการจัดกิจกรรมผลิตศึกษาเพื่อนันทนาการ คะแนนเต็ม 15 คะแนน รวมคะแนนเต็มทั้ง 6 ด้าน เป็น 243 คะแนน

3. วิธีการจัด เกณฑ์ประเมิน โดยถืออัตราคะแนนร้อยละ เป็นเกณฑ์ดังต่อไปนี้

90 - 100	อยู่ในเกณฑ์	ดีมาก
80 - 89	อยู่ในเกณฑ์	ดี
70 - 79	อยู่ในเกณฑ์	ค่อนข้างดี
60 - 69	อยู่ในเกณฑ์	พอใช้
ต่ำกว่า 50 - 59	อยู่ในเกณฑ์	ควรปรับปรุง

4. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวในด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน ของโปรแกรมผลศึกษาระหว่างโรงเรียนที่อยู่ในท้องที่การศึกษาต่าง ๆ และระหว่างประเภทโรงเรียน เป็นชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ปรากฏว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยเฉลี่ยจัดโปรแกรมผลศึกษาอยู่ในระดับดี ก่อนข้างดี พอใช้ และควรปรับปรุงในด้านต่าง ๆ พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

ก. โปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเฉลี่ยที่อยู่ในระดับดี

1. โดยเฉลี่ย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จัดโปรแกรมผลศึกษาที่อยู่ในระดับดี ในด้านการดำเนินการสอนในชั้นเรียนและการจัดผลศึกษาพิเศษ และด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

2. ถ้าแยกตามประเภทโรงเรียนชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา ประเภทโรงเรียนชายล้วน และสหศึกษา จัดโปรแกรมผลศึกษาที่อยู่ในระดับดี ในด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

3. ถ้าแยกตามท้องที่การศึกษา โรงเรียนที่อยู่ในท้องที่การศึกษา 1, 2, 3 และ 5 จัดโปรแกรมผลศึกษาอยู่ในระดับดี ในด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน และการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

ข. โปรแกรมผลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเฉลี่ยที่อยู่ในระดับก่อนข้างดี

1. โดยเฉลี่ยโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จัดโปรแกรมผลศึกษาที่อยู่ในระดับก่อนข้างดี ในด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการบริหารดำเนินการผลศึกษา และด้านสนาม อุปกรณ์ และ เครื่องอำนวยความสะดวก

2. ถ้าแยกตามประเภทโรงเรียนชายล้วน หญิงล้วนและสหศึกษา ประเภทโรงเรียนชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา มีการจัดโปรแกรมผลศึกษาอยู่ในระดับก่อนข้างดี ในด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน ด้านการบริหารดำเนินการผลศึกษา ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ด้านสนาม อุปกรณ์ และ เครื่องอำนวยความสะดวก และด้านดำเนินการสอนในชั้นเรียน และการจัดผลศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับก่อนข้างดี

๓. ถ้าแยกตามห้องที่การศึกษา โรงเรียนที่อยู่ในห้องที่การศึกษา 1, 2, 3, 4 และ 5 จัดโปรแกรมผลศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างดี ในด้านการบริหารดำเนินการผลศึกษา ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก ด้านการดำเนินการสอนในชั้นเรียน และการจัดผลศึกษาพิเศษ และด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

ค. โปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเฉลี่ยที่อยู่ในระดับพอใช้

1. ถ้าแยกตามประเภทโรงเรียนชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา ประเภทโรงเรียนชายล้วนและหญิงล้วน จัดโปรแกรมผลศึกษาอยู่ในระดับพอใช้ ในด้านสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก และด้านการดำเนินการสอนผลศึกษาในชั้นเรียนและการจัดผลศึกษาพิเศษ

2. ถ้าแยกตามห้องที่การศึกษา โรงเรียนที่อยู่ในห้องที่การศึกษา 1, 3, 4 และ 5 จัดโปรแกรมผลศึกษาอยู่ในระดับพอใช้ใน ด้าน สนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก ด้านการดำเนินการสอนในชั้นเรียนและการจัดผลศึกษาพิเศษ ด้านการจัดกิจกรรมผลศึกษาเพื่อนันทนาการ และด้านการบริหารดำเนินการผลศึกษา

ง. โปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเฉลี่ยที่อยู่ในระดับควรปรับปรุง

1. โดยเฉลี่ยโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จัดโปรแกรมผลศึกษาที่อยู่ในระดับควรปรับปรุง ในด้านการจัดกิจกรรมผลศึกษาเพื่อนันทนาการ

2. ถ้าแยกตามประเภทโรงเรียนชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา ประเภทโรงเรียนชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา จัดโปรแกรมผลศึกษาอยู่ในระดับควรปรับปรุงในด้านการจัดกิจกรรมผลศึกษาเพื่อนันทนาการ

3. ถ้าแยกตามห้องที่การศึกษา โรงเรียนที่อยู่ในห้องที่การศึกษา 2, 4 และ 5 จัดโปรแกรมผลศึกษาอยู่ในระดับควรปรับปรุง ในด้านการจัดกิจกรรมผลศึกษาเพื่อนันทนาการ

สรุปโดยส่วนรวมสภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยเฉลี่ยจัดโปรแกรมผลศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างดี

ผลการเปรียบเทียบสภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร ระหว่างโรงเรียนประเภทชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา และระหว่างห้องที่การศึกษา 1, 2, 3, 4 และ 5 ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานครโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ในด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน และด้านการดำเนินการสอนในชั้นเรียนและการจัดพลศึกษาพิเศษ ซึ่งจะได้อภิปรายเป็นด้าน ๆ ดังนี้

1.1 ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน พบว่าอยู่ในระดับดี อาจเป็นเพราะโรงเรียนมัธยมศึกษาได้เห็นความสำคัญของการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนว่าจะมีผลต่อการพัฒนานักเรียนอย่างมากในเรื่องของระเบียบวินัย ความมีน้ำใจนักกีฬา ความสามัคคี การเคารพกฎกติกา จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมตามถนัด มีความสนใจที่จะแสดงออก เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้นำทักษะ ความรู้ ความสามารถ จากการเรียนพลศึกษาในชั้นมาใช้ ในการแข่งขัน " (สำออง พ่วงบุตร 2525: 8) นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับ ประสบการณ์ตรง ได้พัฒนาทักษะเพิ่มขึ้น และกรมพลศึกษาก็ได้มีนโยบายส่งเสริม เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลโดยการจัด " ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการแข่งขันกีฬาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และส่งเสริมให้มีการแข่งขันกีฬานักเรียนระหว่างประเทศในเอเชีย" (ธนิศ คงมนต์ 2525: 181) นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียน พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาประเภทชายล้วน และสหศึกษา ได้มีการจัดโปรแกรมพลศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนด้วย และเมื่อแยกตามท้องที่การศึกษา พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในท้องที่การศึกษา 1, 2, 3 และ 5 มีการจัดโปรแกรมพลศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดีด้านการจัดการแข่งขันกีฬา เช่นเดียวกัน ด้วยเหตุดังกล่าวนี้จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษา ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

1.2 ด้านการดำเนินการสอนในชั้นเรียน และการจัดพลศึกษาพิเศษ พบว่าอยู่ในระดับดีอาจเป็นเพราะทุกโรงเรียน จำเป็นจะต้องจัดดำเนินการสอนในชั้นเรียนตามหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ (วรศักดิ์ เพียรชอบ 2523: 19)

ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย ดังที่
 ภิญญา สารธร (2521: 336) ได้กล่าวไว้ว่า "การจัดด้านผลศึกษาได้รับความสำคัญอย่างมาก
 คือ แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับพุทธศักราช 2520 กำหนดให้รัฐจัดการศึกษาทุกระดับ โดย
 นักเรียน นักศึกษา ต้องเรียนผลศึกษาทุกคน" เพื่อมุ่งให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย
 จิตใจ อารมณ์ สังคม และการมีชีวิตรอยู่ในสังคมได้อย่างดี เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ดังที่ นันทิยา
 วงศ์เสรีพัฒนา และกิติพงษ์ เทียนตระกูล (2522: 1) ได้กล่าวว่า "ปัจจุบันรัฐบาลได้ตระหนัก
 ถึงความสำคัญของการเรียนผลศึกษา และได้พยายามส่งเสริมการผลศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชน
 และประชาชนให้มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ อันเป็นหนทางไปสู่การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา
 การเมือง สังคม และวัฒนธรรม และมุ่งใช้การศึกษาในการพัฒนาประเทศ" และจากการวิจัย
 พบว่า ครูผลศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี จึงมีส่วนช่วยให้การจัดการเรียนการสอนได้ผลมากยิ่งขึ้น
 ดังที่ บุชเชอร์ (Bucher 1955: 315) ได้กล่าวว่า "การสอนวิชาผลศึกษาที่จะให้ได้ผลดีนั้น
 ครูผู้สอนควรมีวุฒิทางผลศึกษาโดยตรง เพื่อจะได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ หักสนคดี และแบบอย่างที่ดี
 ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง" นอกจากนี้ โรงเรียนส่วนใหญ่ได้มีการจัดสอนวิชา
 มังคัมคามหลักสูตร" (สุรพล ศรีพลประพันธ์ 2524: ง) ส่วนด้านการจัดกิจกรรมผลศึกษา
 พิเศษนั้น บุชเชอร์ (Bucher 1971: 255-156) ได้กล่าวว่า "ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนได้เข้า
 ร่วมในกิจกรรมผลศึกษา โดยไม่ต้องคำนึงว่าบุคคลเหล่านั้น จะมีความพิการทางด้านร่างกายหรือ
 ทางจิตหรือไม่" ดังนั้นด้วยเหตุดังที่กล่าวนี้จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพของโปรแกรม
 ผลศึกษาด้านการดำเนินการสอนในชั้นเรียนและการจัดผลศึกษาพิเศษ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

2. สถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
 ในกรุงเทพมหานคร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดีในด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน ด้าน
 การบริหารดำเนินการผลศึกษาและด้านสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก ซึ่งจะได้
 อภิปรายเป็นด้าน ๆ ดังนี้

2.1 ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน พบว่าอยู่ในระดับค่อนข้างดี
 อาจเป็น เพราะหัวหน้าหมวดผลศึกษามักได้เข้าใจถึงหลักการและวัตถุประสงค์ของการจัดการ
 แข่งขัน มีคู่มือจัดการแข่งขัน ทำให้ "ทั้งนักเรียนและครูจะได้ใช้เป็นหลักปฏิบัติเพื่อจะได้เป็น
 แนวเดียวกันได้" (วรศักดิ์ เพียรชอบ 2525 ข: 8) แต่อาจจะไม่สามารถจัดกิจกรรม

ได้ทุกประเภท ซึ่ง พักเกต (Puckett 1976: 5) ได้กล่าวว่า "โรงเรียนควรจะจัดให้มีการแข่งขันกีฬาภายในกิจกรรมต่าง ๆ ทุกประเภทที่มีการเรียนการสอนในโรงเรียน" จึงทำให้ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างดี นอกจากนี้เมื่อแยกตามโรงเรียนประเภทชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ประเภท ได้มีการจัดโปรแกรมพลศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน และเมื่อแยกตามห้องที่การศึกษา พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาห้องที่ 2 และ 4 มีการจัดโปรแกรมพลศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน เช่นเดียวกัน ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่าสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษา ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี

2.2 ด้านการบริหารดำเนินการพลศึกษา พบว่าอยู่ในระดับค่อนข้างดีอาจเป็นเพราะ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษาได้จัดดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา เพื่อให้บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตร มีการตั้งความมุ่งหมายของโปรแกรมพลศึกษา แต่อาจจะยังขาดปรัชญา ทำให้การบริหารงานยังไม่มีแนวทางที่แน่นอน และ "ในการจัดโปรแกรมพลศึกษา ในโรงเรียนที่สมบูรณ์ ควรประกอบด้วยโครงการการดำเนินการสอนในชั้นเรียน โครงการการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน โดยการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โครงการนันทนาการ และโครงการพลศึกษาพิเศษ" (Bucher 1975: 64) นอกจากนี้เมื่อแยก โรงเรียนประเภทชายล้วน หญิงล้วนและสหศึกษา พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ประเภทมีการจัดโปรแกรมพลศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ทางด้านการบริหารดำเนินการพลศึกษา และเมื่อแยกตามห้องที่การศึกษาพบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในห้องที่การศึกษา 1, 2, 3 มีการจัดโปรแกรมพลศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ด้านการบริหารดำเนินการพลศึกษา เช่นเดียวกันด้วย เหตุดังกล่าวนี้ จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษา ด้านการบริหารดำเนินการพลศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี

2.3 ด้านสนามอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก พบว่าอยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเป็นเพราะในด้านการเรียนพลศึกษานั้น "เครื่องอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ ควรจัดให้เพียงพอกับการเรียน ความต้องการและความสนใจของนักเรียน" (กรมพลศึกษา 2512: 1-2) ซึ่งดูเออร์และแพนกราซี (Douer and Pangrarzi 1975: 527) ได้กล่าวว่า สนาม อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อ

กิจกรรมทางพลศึกษา เพราะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้การจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาบรรลุตามเป้าหมายได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด แต่สนาม อุกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก อาจมีแต่ยังไม่เพียงพอ หรือยังไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน จึงทำให้การจัดโปรแกรมพลศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ด้านสนาม อุกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก นอกจากนี้เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียน พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ประเภทสหศึกษา ได้มีการจัดโปรแกรมพลศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ด้านสนาม อุกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก และเมื่อแยกตามห้องที่การศึกษา พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในห้องที่การศึกษา 2 และ 5 ได้มีการจัดโปรแกรมพลศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ด้านสนาม อุกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก เช่นเดียวกัน ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ จึงทำให้ผลการวิจัย พบว่า สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี

3. สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จัดโปรแกรมพลศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับควรปรับปรุง ในด้านการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการ อาจเป็นเพราะหัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษายังไม่เห็นความสำคัญเท่าที่ควร ส่วนใหญ่มักปล่อยให้เด็กเรียนได้เล่นกันเองตามลำพัง ไม่ได้มีการจัดดำเนินไว้เป็นโครงการ "ขาดเวลาสำหรับจัดกิจกรรม ขาดโอกาสเข้าร่วมของนักเรียน ขาดความร่วมมือ" (ศิลปพงษ์ ศรีวุฒิ 2523:2) นอกจากนี้เมื่อแยกตามประเภทชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ประเภทได้มีการจัดโปรแกรมพลศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับควรปรับปรุง ด้านการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการ และเมื่อแยกตามห้องที่การศึกษา พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในห้องที่การศึกษา 2, 4 และ 5 มีการจัดโปรแกรมพลศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับควรปรับปรุง ด้านการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการ เช่นเดียวกัน ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่าสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับควรปรับปรุง ด้านการจัดโปรแกรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการ

4. เมื่อสรุปโดยส่วนรวม สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จัดโปรแกรมพลศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ทั้งนี้เนื่องจากการจัดโปรแกรมพลศึกษาทางด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดีค่อนข้างดี และควรปรับปรุง จึงทำให้โดยส่วนรวม สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี

5. ผลจากการเปรียบเทียบ ความแตกต่างของสถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา แยกตามโรงเรียนประเภท ชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา และระหว่างห้องที่การศึกษา 1, 2, 3, 4 และ 5 ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เพราะโรงเรียนมัธยมศึกษาต่างก็ได้มีการจัดโปรแกรมผลศึกษาทางด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับดี ค่อนข้างดี พอใช้ และควรปรับปรุง คล้ายกัน มีการใช้หลักสูตรผลศึกษาเป็นหลักสูตรเดียวกัน ครูผลศึกษามีวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่เป็นปริญญาตรีทางผลศึกษา ทำให้การจัดดำเนินงาน การบริหารผลศึกษาได้ผลคล้ายกัน เพราะยึดแนวและมีหลักการเดียวกัน มีปัญหาการจัดดำเนินการผลศึกษาเช่นเดียวกัน ดังที่ ศิลปพงศ์ ศรีวิฑูมิ (2523: 1-2) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" พบว่า "ปัญหาการจัดดำเนินการเรียนการสอน ได้แก่ การขาดสถานที่เปลี่ยน เครื่องแต่งกาย ขาดสนามฟุตบอล ขาดโรงฝึกกีฬา เวลาชั่วโมงเรียนไม่เหมาะสม ขาดงบประมาณ ไม่มีห้องพักครู ขาดตำราแบบเรียน และคู่มือครู ปัญหาด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน คือ ขาดงบประมาณ ค่าใช้จ่าย ขาดสนามฝึกซ้อม ขาดสวัสดิการนักเรียน เป็นต้น ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของสถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการประเมินโปรแกรมผลศึกษา ในครั้งนี้ปรากฏว่ามีโปรแกรมผลศึกษาในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับค่อนข้างดี ปานกลาง พอใช้ และควรปรับปรุงเป็นจำนวนมาก เช่น โปรแกรมผลศึกษาที่อยู่ในระดับค่อนข้างดี ในด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการบริหารดำเนินการผลศึกษา ด้านสนาม อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน และด้านการดำเนินการสอนในชั้นเรียน และการจัดผลศึกษาพิเศษ ด้านสนามอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก ด้านการบริหารดำเนินการผลศึกษา และด้านการจัดกิจกรรมผลศึกษาเพื่อนันทนาการ โปรแกรมผลศึกษาที่อยู่ในระดับควรปรับปรุง ในด้านการจัดกิจกรรมผลศึกษาเพื่อนันทนาการ ฉะนั้น เพื่อให้ผลศึกษาเป็นประโยชน์แก่นักเรียนกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ โรงเรียนควรจัดหรือดำเนินการปรับปรุงสถานภาพโปรแกรมผลศึกษาทางด้านต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ให้อยู่ในระดับดีมากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ทุกด้าน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน เป็นสถานภาพที่โรงเรียน
ได้มีอยู่เท่านั้น แต่จากการที่โรงเรียนจะได้นำสถานภาพที่มีอยู่นี้ ไปจัดให้เป็นประโยชน์ต่อ
นักเรียนจริง ๆ นั้นหรือไม่ยังไม่สามารถทราบได้ จึงเห็นควรจะศึกษาวิจัยว่า โรงเรียนที่มี
สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาอยู่ในระดับดีนั้น ได้มีผลต่อนักเรียนทุกคนโดยแท้จริงหรือไม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย